

Bestuurlijke informatiebrief COVID-19 d.d. 22 april 2020

Bestemd voor colleges van B&W en raadsleden van de gemeenten in Noord-Brabant

Inleiding

Sinds de eerste besmetting met COVID-19 in Noord-Brabant is er bestuurlijke afstemming tussen de drie voorzitters van de Brabantse Veiligheidsregio's in een interregionaal beleidsteam (IRBT). Het IRBT komt tenminste één keer per week bij elkaar. Deze bestuurlijke informatiebrief heeft primair als doel om de Colleges en gemeenteraden van de gemeenten in Noord-Brabant op eenduidige wijze te informeren over de bestuurlijke afstemming in het IRBT.

Maatregelen na 28 april

Premier Rutte maakte op de persconferentie van gisteravond duidelijk dat het met de corona-aanpak heel langzaam de goede kant opgaat. De druk op de zorg is nog steeds erg hoog maar de aantallen coronapatiënten gaan gestaag omlaag. Het kabinet heeft besloten de meeste maatregelen te verlengen tot en met 19 mei; in de week vóór 19 mei beoordeelt het kabinet wat er voor de periode daarna nodig is. Wel komt er voorzichtig meer ruimte voor kinderen en jongeren. Scholen in het basisonderwijs, inclusief het speciaal (basis)onderwijs, de dag- en gastouderopvang gaan op 11 mei weer open. Kinderen kunnen naar de buitenschoolse opvang (BSO) op de dagen dat zij naar school gaan. Ook komt er vanaf 29 april meer ruimte voor georganiseerde buitensport. Door het weer openen van de basisscholen wordt de druk op de zorg nauwelijks vergroot, is de verwachting. Kinderen worden nauwelijks ziek en er zijn veel aanwijzingen dat ze weinig bijdragen aan de verspreiding van het virus.

In de samenleving is er begrip maar zeker ook teleurstelling omdat veel burgers en ondernemers hadden gehoopt op verdergaande versoepeling van de maatregelen. Premier Rutte gaf ook dat hij graag meer vrijheid had gegeven, maar dat de risico's op het oplaaen van het virus volgens hem te groot zijn. "Beter voorzichtigheid nu, dan spijt achteraf." Hij noemde de coronacrisis "de grootste, meest ingrijpende en bedreigende gebeurtenis die de meesten van ons ooit zullen meemaken". Het stap voor stap 'unlocken' heeft onlosmakelijk impact op de volksgezondheid. Zodra de druk op de zorgketen weer te groot wordt zullen er weer beperkende maatregelen moeten worden opgelegd. Het beleid van de Rijksoverheid is erop gericht om dit juist te voorkomen.

Stand van zaken in Noord-Brabant

- Het IRBT komt op woensdagmiddag 22 april bijeen om de gevolgen van de besluitvorming te bespreken en te bezien waar aanvullende afspraken of besluiten gewenst zijn. Ook het in een noodverordening opgenomen verbod op recreatief nachtverblijf zal daarbij aan bod komen.
- De nieuwste cijfers over de situatie in de Brabantse ziekenhuizen laten hetzelfde beeld zien als de afgelopen week. Maandag werden honderd nieuwe COVID19-patiënten opgenomen en mochten 95 mensen de ziekenhuizen verlaten. Hiermee is er sprake van een stabiele daling. De ziekenhuizen gaan deze week de reguliere zorg weer voorzichtig opstarten.
- Er liggen nu in totaal 420 patiënten in de Brabantse ziekenhuizen. Van hen liggen 105 mensen op de IC. Ook daar zet de daling door.
- Het CBS heeft becijferd dat Brabantse verpleeghuizen in de eerste week van april te maken hadden met drie keer zoveel sterfgevallen als gebruikelijk. Bezoek in verpleeghuizen blijft voorlopig ook verboden.
- Het advies om niet op bezoek te gaan bij 70-plussers wordt aangepast. Vanaf 29 april geldt: zelfstandig wonende ouderen van 70 jaar en ouder kunnen door één of twee vaste personen met enige regelmaat worden bezocht.
- Er zijn nog steeds te weinig persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM's) en medische materialen. Isolatiejassen blijven een groot probleem voor zowel de acute als de niet-acute zorg. Ook schorten en handschoenen blijven in Brabant een groot knelpunt.

- Het aantal waarschuwingen en bekeuringen lag vorig weekend veel lager dan in het paasweekend.
- Uit onderzoek blijkt dat vooral de jongeren in onze provincie het meest last zeggen te hebben van de coronamaatregelen. Ze zijn het vaakst neerslachtig en ontevreden over hun daginvulling.
- De crisis raakt de Nederlandse gemeenten hard. Ze hebben aanvragen van honderdduizenden ZZP'ers ontvangen voor noodsteun en daar bovenop het aantal bijstandsaanvragen zien verdrievoudigen. Inkomsten uit toeristenbelasting en parkeergelden zijn er nauwelijks.
- In de landbouw en bouwsector dreigen tekorten te ontstaan aan buitenlandse arbeidskrachten uit landen als Polen, Bulgarije en Roemenië.
- Bijna zes op de tien Nederlanders hebben hun vakantieplannen voor de zomer voorlopig uitgesteld. Bijna de helft twijfelt of zij dit jaar überhaupt op vakantie gaat.
- Het OM maakt zich zorgen omdat er nagenoeg geen meldingen van huiselijk geweld binnen komen terwijl die nu juist verwacht worden. Slachtoffers krijgen zo niet de hulp die ze horen te krijgen.
- Tandartsen en mondhygiënisten hervatten vandaag de reguliere zorg. Dat meldt beroepsorganisatie KNMT. Mondzorgpraktijken moeten zich wel houden aan richtlijnen om het gevaar op coronabesmetting zo klein mogelijk te houden.

Onderwijs en kinderopvang

Scholen in het basisonderwijs, inclusief het speciaal (basis)onderwijs, de dag- en gastouderopvang gaan vanaf 11 mei weer open. Kinderen kunnen naar de buitenschoolse opvang (BSO) op de dagen dat zij naar school gaan.

- Basisscholen in het primair onderwijs halveren de groepsgrootte in de klas; kinderen gaan daarbij ongeveer 50% van de tijd naar school. De dag dat de leerlingen niet op school verblijven, wordt op een andere wijze ingevuld. Die invulling wordt bepaald door de school en de leraren.
- De praktische invulling ligt bij de scholen die ouders moeten informeren over wat dit voor het onderwijs van hun kinderen precies betekent. De uitwerking kan per school verschillen.
- Het speciaal onderwijs in de basisschoolleeftijd gaat 100% open.
- Ouders worden opgeroepen kinderen zoveel mogelijk lopend of op de fiets naar school of opvang te brengen om zo het openbaar vervoer te ontlasten.
- Scholen in het voortgezet onderwijs kunnen voorbereidingen treffen zodat leerlingen in het voortgezet onderwijs vanaf dinsdag 2 juni weer (deels) naar school kunnen.

Hockeybond KNHB wil clubhuizen en accommodaties beschikbaar stellen voor basisscholen die door de verplichte spreiding van leerlingen met ruimtegebrek kampen.

Sport

Kinderen en jongeren krijgen vanaf 29 april meer ruimte voor georganiseerde buitensport en –spel. Officiële wedstrijden zijn nog niet toegestaan.

- Kinderen tot en met 12 jaar kunnen onder begeleiding samen buiten sporten.
- Jongeren van 13 tot en met 18 jaar mogen onder begeleiding buiten sporten met elkaar, maar dan met 1,5 meter afstand ertussen.

Gemeenten moeten hierover afspraken maken met sportverenigingen en buurtsportcoaches. Er kunnen daardoor verschillen tussen gemeenten ontstaan.

Voor topsporters geldt dat zij op aangewezen trainingslocaties de training kunnen hervatten als zij 1,5 meter afstand in acht nemen.

Evenementen en recreatie

Evenementen leveren teveel risico's op voor een te brede verspreiding van het virus. Het huidige verbod op evenementen met vergunnings- en meldplicht is verlengd tot 1 september. De impact van het besluit op de 'festivalprovincie' Noord-Brabant is groot. Grote evenementen zoals de Tilburgse Kermis, Brabantsedag, Intents, Harmony of Hardcore & 7th Sunday, Grootst met een zachte G, Decibel, Woo Hah en Best Kept Secret gaan niet door. Veel mensen die in de evenementensector werken zullen hun baan kwijtraken.

Ook het betaalde voetbal is tot 1 september verboden. Het is nog niet duidelijk wat dit betekent voor de afsluiting van de competitie 2019/2020.

- Cafés en restaurants moeten nog gesloten blijven. Voor de zomervakantie zijn er geen richtlijnen gegeven. De premier wees hierbij op ieders eigen verantwoordelijkheid en keuzevrijheid.

- Koningsdag wordt dit jaar in een ander jasje gestoken. Op 27 april wordt “Woningsdag” gevierd. Woningsdag zou duidelijk maken dat het om saamhorigheid gaat, maar dan thuis. Voor alle activiteiten en vieringen op deze dag geldt uiteraard dat ze moeten verlopen volgens de bestaande maatregelen tegen het coronavirus.
- Deze week start de Ramadan. Binnen de moslingemeenschap zijn al veel maatregelen voor de islamitische vastenmaand getroffen, hierover is ook afstemming geweest met de voorzitters van de Brabantse veiligheidsregio's. De Expertise-unit Sociale Stabiliteit van het ministerie van SZW heeft voor gemeenten een factsheet opgesteld.
- Van 25 april t/m 3 mei is het in de Regio Zuid meivakantie voor veel scholen. Scholen, kinderopvang en gemeenten moeten zich ook in deze vakantieperiode inspannen om noodopvang zoveel mogelijk op reguliere wijze te organiseren.

Nieuwe campagne-effectmeting

Er zijn nieuwe resultaten over het effect van de campagne ‘Alleen samen krijgen we corona onder controle’ gepubliceerd. De bekendheid van de maatregelen is stabiel. Afstand houden wordt spontaan het vaakst genoemd (ongeveer 80%), handen wassen het minst vaak (ongeveer 30%). Ondanks dat de urgentie en de motivatie van de maatregelen nog steeds hoog is, lijkt dit licht af te nemen. Ook neemt het vertrouwen om de maatregelen vol te kunnen houden wat af.

Economie

- Social Enterprise NL heeft het ministerie van EZK opgeroepen om sociale ondernemingen extra te steunen. Sociaal ondernemers willen koste wat het kost voorkomen dat ze hun maatschappelijke meerwaarde moeten afbouwen om te overleven.
- Het kabinet wil steunmaatregelen voor bedrijven verlengen, maar is bezig om extra voorwaarden in te bouwen voor een tweede ronde aan steunmaatregelen. Daarmee moet onder andere voorkomen worden dat bedrijven bonussen of dividend uitkeren zolang ze overheidssteun krijgen.
- Ook wordt gekeken of het omscholen van personeel een voorwaarde zou moeten zijn, voordat ondernemers in aanmerking komen voor alle steun. En er wordt gekeken of het voor alle sectoren wel wenselijk is dat de overheid maximaal tot 90 procent van het salaris betaalt voor werknemers voor wie geen werk is. De tweede week van mei wordt daar een knoop over doorgehakt.

Diversen

- De politie heeft met het OM landelijk afgestemd over het handhaven en verbaliseren bij situaties waarbij drie of meer personen zich samen in een voertuig bevinden en niet de anderhalve meter afstand in acht nemen. Deze problematiek doet zich onder meer voor in de bouwsector en bij seizoensarbeid. De handreiking wordt gedeeld met de gemeentelijke BOA's.
- Er zijn landelijk verschillen in de wijze waarop wordt omgegaan met erehagen bij uitvaarten. In Noord-Brabant is er geen behoefte aan specifieke regelgeving of handhaving. Handhaving op basis van ons handhavingsbeleid zal plaatsvinden als de specifieke situatie daartoe aanleiding geeft.
- Zowel gemeenten als professionals maken zich zorgen over het effect van de coronacrisis op radicalisering. Aanvullend hierop waarschuwen zij ook voor oplopende maatschappelijke spanningen. Door de thuisisolatie is het mogelijk dat voedingsbodems en triggerfactoren worden versterkt. De aandacht hiervoor binnen overheid(instanties), gemeenschappen en professionals mag dan ook niet afnemen.
- De ontwikkeling van 'corona-apps' verloopt moeizaam. Minister De Jonge van Volksgezondheid heeft vannacht in een Kamerbrief aangekondigd dat hij zelf een corona-app gaat laten ontwikkelen, nadat de 'appathon' dit weekend niet het gewenste resultaat op had geleverd. Over vier weken moet er meer duidelijkheid zijn over deze app.
- Om te voorkomen dat criminelen op grootschalige wijze misbruik kunnen maken van de Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo), is door het RIEC-LIEC een infographic opgesteld met praktische handvatten om een eerste barrière tegen misbruik op te werpen.
- Vanaf woensdag 29 april verruimt NS de huidige basisdienstregeling. Zo wordt het makkelijker om de anderhalve meter afstand te houden in de trein en wordt de reistijd over langere afstand verkort. Insteek is om Nederland bereikbaar te houden voor mensen met vitale beroepen en andere mensen voor wie reizen met de trein echt noodzakelijk is.

Een volgende bestuurlijke informatiebrief verschijnt na het IRBT van volgende week, tenzij er deze week aanleiding is om eerder te informeren over besluitvorming door de voorzitters van de Brabantse veiligheidsregio's.